

РОБЕРТ СТИВЕНСОН

SALAPERÄINEN OVI

Роберт Льюис Стивенсон
Salaperäinen ovi

*http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=25477143
Salaperäinen ovi:*

Содержание

Salaperäinen ovi	4
Tohtori Jekyllin testamentti	15
Tohtori antaa lausuntonsa	28
Конец ознакомительного фрагмента.	32

Robert Louis Stevenson

Salaperäinen ovi

Salaperäinen ovi

Uttersonilla, lakimiehellä, oli karkeat, rumat ja epäsäännölliset kasvot, joita tuskin milloinkaan valaisi hymy; hänen olentonsa oli kylmä ja jäykkä, hän sanoi sanottavansa vain vaivalla, hänen esiintymisessään tuskin voitiin nähdä lämpimämpäin tunteiden ilmenemismuotoja; hän oli laiha, pitkä, kuiva, synkkä – mutta sittenkin täytyi hänestä pitää. Ystäväpiirin yhtymisissä, kun viini oli hänen makunsa mukaista, loisti hänen silmistään ilme, joka oli jaloimmassa merkityksessä inhimillinen; mutta tämä sisäinen maailma ei kuitenkaan koskaan tullut ilmi sanoissa, vaan sitä useammin ja puhuvammin teoissa. Hän oli ankara itseään kohtaan; joi yksin ollessaan katajanmarjaviinaa, haihduttaakseen hienojen viinien makua, ja vaikka hän nautti teatterista, ei hän ollut avannut sen ovea kahteenkymmeneen vuoteen. Mutta hän oli hyvin suvaitsevainen muiden suhteen; hän tunsu melkein kateudensekaista kummastusta syrjäisten vioissa ja synneissä ilmenevän elinvoiman johdosta ja joka tapauksessa mieluummin auttoi kuin valitti.

»Olenpa jonkun verran Kainin kerrettiläisyyteen kallistuva»,

oli hänen tapana sanoa tuolla kuivalla tavallaan; »sallin veljeni syöksyä turmioon, jos hän sen itse hyväksi näkee». Tämä piirre hänen luonteessaan se luultavasti aiheutti senkin, että hän niin usein oli viimeinen kunnianarvoinen tuttavuus ja viimeinen rohkaisija, jonka puoleen hätääntyneet ihmisparat tiesivät voivansa kääntyä. Tällaisia surunlapsia tavatessaan ei hänen olemuksensa hitustakaan muuttunut.

Tämä oli luultavasti helppoakin hänelle, hänen olentonsa kun kaikissa suhteissa ilmaisi niin vähän. Itse hänen ystävyysuhteensakin näyttivät pääasiallisesti rakennetun samanlaisen hyväntahtoisen vapaamielisyyden pohjalle. Ihmisen vaatimattomuushan ei ilmene missään niin todellisena kuin siinä, että hän on valmis ottamaan ystäväpiirinsä vastaan sellaisena, miksi olosuhteet ovat sen muodostaneet; ja tämän juuri teki mr Utterson. Hänen ystävinään oli läheisiä sukulaisia taikka henkilöitä, joiden kanssa hän oli kauan ollut tuttu; hänen kiintymyksensä oli vuosien kasvattama kuin köynnöskasvi, eikä siinä ilmennyt mitään erityistä halua uusiin voittoihin. Tämä mahdollisesti selitti niidenkin siteiden laadun jotka hänet yhdistivät Richard Enfieldiin, hänen kaukaiseen sukulaiseensa ja tunnettuun hienoon maailmanmieheen. Sillä useimmille oli ja pysyi salaisuutena, mitä huvia näille kahdelle henkilölle saattoi olla toistensa seurasta taikka mitä yhteisiä harrastuksia heillä ylipäänsäkään voi olla. Henkilöt, jotka olivat kohdanneet heidät heidän sunnuntaikävelyillään, väittivät, etteivät he koskaan puhelleet keskenään, että heitä näytti vaivaavan hirveä ikävä

ja että he ilmeisellä helpotuksella tervehtivät jokaista tuttavan vastaan tulemista. Mutta tästä huolimatta pitivät he kumpikin suuressa arvossa näitä kävelyjä; ne olivat heistä viikon kauniin helmi, ja he siirsivät ei ainoastaan kaikki muut ajanvietot, vaan vieläpä tärkeät tehtävätkin toiseen aikaan voidakseen häiriöttä nauttia niistä.

Tällaisella retkeilyllä he kerran joutuivat muutamalle syrjäkadulle eräässä Lontoon väkirikkaimmassa kaupunginosassa. Katu oli pieni ja lontoalaisen käsityksen mukaan hiljainen, mutta arkipäivinä harjotettiin siellä kuitenkin kukoistavaa kauppaa. Siellä ihmiset näkyivät olevan hyvinvoipia ja ahertavan voidakseen vastedes yhä paremmin, ja näkyipä, että he jo olivat päässeet semmoiseen varallisuuteen, että saattoivat käyttää osan voitosta kaunistustarkoituksiinkin. Myymälöiden ikkunat koko kadun pituudelta olivat täyteen pyntätyt ja houkuttelevat kuin rivi hymyileviä, teeskenteleviä myyjättäriä. Sunnuntainakin, jolloin sen kukkain miellyttävyyys oli verhottuna ja liike vähemmin vilkas, loisti tuo pieni katu ympärillä olevien kaupunginosien harmajassa yksitoikkoisuudessa kuin nuotio pimeässä metsässä; ja sen vasta maalatut ikkunaluukut, kiillotetut messinkihelat ja yleinen sirous ja puhtaus pistivät heti mitä miellyttävimmän ohikulkijan silmään.

Kaksi taloa toisesta kadun kulmasta, itään mennessä vasemmalla, pisti siron huonerivin väliin kuitenkin erääseen taloon vievä käytävä, ja juuri siinä tunki synkkä ja pimeä rakennus päätyänsä kadulle päin. Se oli kaksikerroksinen, eikä

siinä näkynyt yhtään ikkunaa, vaan ovi ja sen yläpuolella korkea, tyhjä, värinsä muuttanut kiviseinä. Koko rakennus näytti melkoisen ränstyneeltä. Ovi, jossa ei ollut kolkutinta eikä kelloa, oli käynyt valjuksi ja pilstottu. Kerjäläisiä loikoi kynnyksellä, raappien rikki-kuilla ovilaudoista tulta; lapset leikkivät kauppapuotia portailla; koulupojat koettivat veitsiään pihtipieliin, ja tuskin miespolveen oli kukaan avannut ovea ajaakseen pois vallattomuuden harjottajia taikka korjatakseen heidän aikaansaamiensa vaurioita.

Mr Enfield ja juristi kävelivät vastakkaisella puolella katua, mutta tultuaan tämän oven kohdalle kohotti edellinen keppinsä ja osotti sitä.

»Oletko milloinkaan kiinnittänyt huomiotasi tuohon oveen?» kysyi hän sekä lisäsi, kun ystävänsä oli antanut hänelle kieltävän vastauksen: »Se tuo mieleeni erään sangen omituisen jutun.»

»Niinkö?» virkahti mr Utterson – ääni hiukan muuttuneena – »kuinka niin?»

»Niin, seikka on sellainen», sanoi mr Enfield, »että minä olin kotimatalla eräiden tuttujen luota, jotka asuvat jossakin maailman ääressä. Kello oli kolmen paikkeilla muutamana pimeänä talviaamuna, ja tieni vei erään kaupunginosan läpi, jossa ei kirjaimellisesti nähnyt muuta kuin katulyhtyjä. Katu kadun perästä – kaikki ihmiset nukkumassa – katu kadulta, kaikki valaistuina kuin juhla-kulkuetta varten ja kaikki tyhjinä kuin kirkko – kunnes lopuksi aloin kuunnella ja kuunnella ja kaivata nähdäkseni edes poliisin. Juuri samassa sainkin nähdä

kaksi elävää olentoa: toinen oli mies, joka nopein ja epätasaisin askelin kiiruhti itään päin, ja toinen pieni, kahdeksan- tai kymmenenvuotias tyttö, joka tuli juosten poikkikadulta. No – miten olikaan – he törmäävät kadun kulmassa yhteen – ja nyt tapahtui jotain hyvin pöyristyttävää – sillä – ajatteles – mies käveli hyvin tyynesti edelleen, tallasi lapsen jalkoihinsa ja jätti hänet parkumaan maahan. Se ei ehkä kuulu sen kummemmalta kerrottuna, mutta sitä oli kammottava katsella. Näytti kuin ei tuo mies olisi ollutkaan ihminen, vaan joku julma hirtehin. Minä aloin huutaa, otin jalat alleni, iskin kynteni miehen kaulukseen ja raastoin hänet itkevän lapsen ympärille kokoontuneen väkijoukon luo. Hän pysyi aivan levollisena eikä vastustellut vähääkään, mutta loi minuun yhden ainoan silmäyksen, niin häijyn, että kylmä hiki kihosi otsalleni siinä tuokiassa. Paikalle kokoontuneet ihmiset olivat lapsen omaisia, ja omituista kyllä tuli myöskin lääkäri, jota noutamaan tyttö oli lähetetty. No, lapsi ei oikeastaan ollut niin pahoin vahingoittunut kuin säikähtynyt, sen mukaan mitä lääkäri sanoi, ja siihen olisi voinut päättyä koko juttu. Mutta nyt tuleekin asian hassunkurisin puoli. Minut oli vallannut vastustamaton inho tuota herraa kohtaan jo ensi näkemästä. Samoin oli laita myöskin lapsen omaisten – no, se ei ollut ihmekään. Mutta merkillistä oli lääkärin suhteen. Hän oli tuollainen tavallinen pieni, kuiva köyhäinlääkäri, ikä ja väri epämääräinen, murtaen vahvasti skotlanniksi ja jokseenkin yhtä tuntehikas kuin säkkipilli. No niin, hänen laitansa oli vähän toinen kuin meidän. Joka kerta

kun hän katsahti vankiini, huomasi hänen kalpenevan ja hänen täytyi hillitä itseänsä lujasti, ettei hyökkäisi hänen päällensä ja nutistaisi häntä kuoliaaksi. Tiesin vaistomaisesti mitä hänen sisällään liikkui, yhtä hyvin kuin hän tunsu itsessään mitä minä ajattelin; ja kun nyt ei kuitenkaan käynyt päinsä lyödä miestä kuoliaaksi, niin teimme olosuhteiden mukaan parhaamme. Sanoimme hänelle, että voimme nostaa ja nostammekin sellaisen melun tästä, että hänen nimensä tulee kaikumaan Lontoon laidasta toiseen. Jos hänellä oli ystäviä taikka mitään kunniaa menetettävänä, niin lupasimme pitää huolen siitä, että hän ne menetti. Ja haukuessamme hänet noin pataluhaksi oli meillä täysi työ, jotta saimme naisväen estetyksi pullistamasta ulos silmiänsä häneen murjottaessaan – he olivat vimmoissaan kuin raivottaret. En ole ikinä nähnyt niin paljon vihaisia kasvoja ympärilläni. Ja siinä seiso i mies keskellämme, synkkä, kylmä julkeus kasvoillaan – pelästynyt hän kyllä oli, sen voin huomata – mutta hän tekeytyi julkeaksi aivan kuin itse paholainen. 'Niin, jos herrat tahtovat nostaa melun tästä pienestä onnettomuudesta', sanoi hän, 'niin olen luonnollisesti kokonaan herrojen vallassa. Ei kukaan kunnonmies halua joutua sormella osoteltavaksi,' sanoi hän. 'Olkaa hyvä ja mainitkaa summa'. No, me tiukkasimme sata puntaa hyvitykseksi perheelle; ilmeisesti olisi hän mielellään halunnut päästä kynsistämme, mutta hän näki kyllä meistä, ettei kanssamme ollut leikittelemistä, ja lopuksi hän suostui. Nyt oli jäljellä enää vain rahojen irtisaaminen; ja minne luulet hänen vieneen meidät, jollei juuri ja tälle ovelle? – otti avaimen

taskustaan, meni sisään tuli pian sen jälkeen takaisin, mukanaan kymmenen puntaa kullassa ja pankkiosotus jäännössummalle, asetettuna haltijalle maksettavaksi Corettsin pankissa ja alla eräs nimi, joka – no niin, minä en voi mainita sitä, vaikka se on juuri pääseikkoja kertomuksessani, – se oli joka tapauksessa nimi, joka on hyvin tunnettu ja hyvin usein painettu. Summa oli melkoisen suuri, mutta hänen allekirjoituksensa olisi hyvin vastannut suuremmankin summan – jos nimi vain oli oikea, tietysti. Minä tein viittailuja, että koko asia näytti vähän epäilyttävältä ja että ihmiset oikeissa olosuhteissa hyvin harvoin tuolla tavoin ajautuvat sisään kellarinovesta kello neljä aamulla palatakseen takaisin kädessä toisen miehen liki sadalle punnalle asetettu pankkiosotus. Mutta mies otti asian aivan tyvenesti ja loukkaantuen. 'Herra varjelkoon', sanoi hän, 'olkaa ihan huolehti, minä pysyn mukanaanne, kunnes pankki avataan, ja esitän itse osotuksen, jos niin haluatte'. Me läksimme siis, lääkäri ja tytön isä ja ystävämme ja minä, ja kulutimme loppuyön minun kotonani; ja kun olimme syöneet suuruksen seuraavana päivänä, läksimme koko joukolla pankkiin. Minä esitin itse osotuksen ja selitin, että minulla oli omat syyntä epäillä nimenväärennystä. Mutta loitolla siitä! – Nimikirjoitus oli aivan oikea.»

»Ai-ai», virkkoi mr Utterson.

»Huomaanpa asian tekevän sinuun saman vaikutuksen kuin minuunkin», sanoi mr Enfield. »Niin, se on ruma juttu. Sillä mies, josta puhun, oli todellakin sitä laatua, ettei hänen kanssaan kunniallisten ihmisten sovi olla tekemisissä – oikea

konna, sen näkeminen ei tarvinnut paljoakaan ihmistuntemusta; ja sitä henkilöä, joka oli pankkiosotuksen allekirjottanut, pidetään itse kunniana, miehenä, joka ei milloinkaan tee itseään syypääksi sopivaisuuden sääntöjen rikkomiseen, jota päälle päätteeksi (ja tämä tekee asian vielä pahemmaksi) ylistetään siitä, mitä ihmiset sanovat hyväntekeväisyydeksi. Tietysti kiristämistä – kunniallinen mies, joka on pakotettu maksamaan vaimentaakseen jonkun nuoruuden hairahduksen; sehän on selvää. Mutta sekään selitys ei ole täysin riittävä kaikkiin asianhaaroihin nähden» – lisäsi hän, vaieten samalla ja näyttäen vaipuvan syviin ajatuksiin.

Niistä herätti hänet mr Utterson, joka äkkiä kysyi: »Ja sinä et tiedä, asuuko se mies, joka oli pankkiosotuksen allekirjottanut, todellakin tuolla?»

»Pidätkö sen todennäköisenä?» oli Enfieldin vastaus. »Ei – minä olen sattunut kuulemaan hänen osotteensa; hän asuu jonkin torin laidassa – en muista minkä.»

«Etkä ole koskaan ottanut lähempää selvää tuosta – tuosta talosta, jossa on tuo ovi?»

»En – suoraan sanoen oli minulla omat hienotunteisuussyyni. Yleensä on minulla suuri vastenmielisyys tungetteleviin kyselyihin. Se muistuttaa liian paljon viimeistä tuomiota. Päästetään irti kysymys, ja se on melkein samaa kuin antaa vauhtia vyöryvälle kivelle. Istutaan kaikessa rauhassa vuorella; kivi vierii edelleen, tempaa toisia mukaansa, ja parhaassa vauhdissa ollessaan sattuu se jonkun kunnioitetun vanhusparan

– viimeisen, jota olisi voinut ajatella – päähän, kun hän parhaillaan istuu aivan levollisesti ja paistattelee päivää omassa puutarhassaan – ja perheen on muutettava nimeä. Ei, tiedäppäs, se on minun pääperiaatteitani – kuta merkillisemmältä jokin asia näyttää, sitä vähemmän on siitä tehtävä kyselyjä.»

»Varsin terve periaate», huomautti juristi.

»Mutta se ei ole estänyt minua tekemästä omintakeisia havaintoja», huomautti Enfield. »Talo tuskin on asuinrakennuksen näköinen. Siinä ei ole muuta ovea kuin tuo tuossa, eikä kukaan ihminen mene siitä ulos eikä sisään, paitsi jonkun harvan kerran – herra, josta olen puhunut. Ylemmässä kerroksessa on kolme ikkunaa pihanpuolella – alakerroksessa niitä ei ole lainkaan. Ikkunat ovat aina suljetut, mutta näyttävät puhtailta. Sitäpaitsi nousee rakennuksen piipusta tavallisesti savua, mikä näyttää todistavan, että siinä on asukkaita. Mutta siitä ei kuitenkaan voi olla aivan varma, sillä rakennukset tuon talon ympärillä ovat niin yhdessä ryhmässä, että tuskinpa voi sanoa, missä yksi loppuu ja toinen alkaa.»

He kävelivät hetken ajan edelleen puhumatta mitään. Sitten virkkoi mr Utterson:

»Se on todellakin hyvä sääntö, tuo josta mainitsit.»

»Tietysti se on hyvä», vastasi Enfield.

»Mutta siitä huolimatta», jatkoi juristi, »täytyy minun tehdä eräs kysymys. Minä haluaisin tietää tuon miehen nimen, joka tallasi lasta.»

»No», Sanoi Enfield, »eihän tuo nähdäkseni voi ketään

vahingoittaakaan.

Hän sanoo nimensä olevan Hyde.»

»Hm – » virkahti mr Utterson. »Minkä näköinen hän oikein oli?«

»Tjaa, sitäpä ei ole niin helppoa kuvata. Hänen ulkomuodossaan on jotakin hassua, jotakin epämiellyttävää, jotakin ihan inhottavaa. En ole, kuten sanottu, milloinkaan nähnyt ihmistä, joka olisi tehnyt niin kaamean vaikutuksen, mutta sittenkään en voi selittää, mistä se johtui. Hänen täytyy olla luonnottomasti kehittynyt jollakin tavoin; hän tekee sen vaikutuksen näkijäänsä, mutta en voi sanoa missä suhteessa. Hän on mitä merkillisimmän näköinen, se on varmaa, mutta siitä huolimatta en muista yhtään piirrettä hänestä, joka – ei – siitä ei tule mitään, minä en voi häntä kuvata. Ei sen vuoksi, etten muistaisi häntä; minä näet näen hänet ilmielävänä edessäni tällä hetkellä.»

Mr Utterson käveli taas hetken aikaa vaiti ja näytti hautovan jotakin mielessään. »Oletko varma siitä, että hän todella käytti avainta?« kysyi hän vihdoin.

»Paras veliseni – » alkoi Enfield, joka oli menettää tajunsa hämmästyksestä.

»Minä tiedän, minä tiedän«, sanoi Utterson. »Se tuntui kyllä ihmeelliseltä. Seikka on näes sellainen, että jos minä en kysy tuon toisen henkilön nimeä, niin tapahtuu se sen vuoksi, että jo tiedän sen. Näet nyt, Richard, että olet kertomuksinesi tavannut oikean miehen. Jos olet erehtynyt jossakin kohdassa, niin on parasta,

että korjaat sen nyt.»

»Olisit voinut sanoa sen jo ennemmin», virkkoi Enfield hieman nyrpeissään. »Mutta minä olen pysytellyt täydelleen totuudessa – en ole tehnyt mitään erehdyksiä, kuten sinä lausut. Miehellä oli avain, ja mikä on sitäkin ihmeellisempää, hänellä on se vieläkin. Minä näin hänen käyttävän sitä tuskin viikko sitten.»

Mr Utterson huoahhti syvään, mutta ei vastannut mitään, ja nuori mies jatkoi: »Tässä oli nyt uusi opetus, että on hillittävä suutansa. Minä ihan häpeän jaarittelemisintoani. Sovitaanko, ettei enää milloinkaan puhuta tästä asiasta?»

»Mielihyvällä», vastasi juristi. »Kättä päälle, Richard.»

Tohtori Jekyllin testamentti

Sinä iltana palasi mr Utterson hyvin synkällä tuulella nuoremiehen asuntoonsa ja istui ilman ruokahalua päivällispöytään. Hänen tapanaan oli sunnuntaisin, päivällisen jälkeen, istua takkavalkean ääreen, jokin kuiva uskonnollinen kirja edessään, ja pysyä siinä asennossa, kunnes lähellä olevan kirkontornin kello löi kahdeksan, jolloin hän tyytyväisenä ja kiitollisella mielellä meni vuoteeseensa. Mutta kun pöytä tänä iltana oli korjattu, ottikin hän sen sijaan kynttilän ja meni työhuoneeseensa. Siellä hän avasi asiakirjakaappinsa, otti esiin erään paperin, joka kääreessä olevan kirjoituksen mukaan oli tohtori Henry Jekyllin testamentti, sekä istuutui huolestunein ilmein lukemaan sitä. Se oli testamentintekijän omakätisesti kirjottama; sillä vaikka mr Utterson oli ottanut valvoakseen sen toimeenpanemista, kun se kerran oli kirjoitettu, oli hän kuitenkin tykkänään kieltäytynyt olemasta apuna sen laadinnassa. Testamentti ei ainoastaan määrännyt, että sanotun tohtori Henry Jekyllin kuoltua, vaan että vieläpä hänen »kadotessaankin taikka selittämättömällä tavalla yli kolme kuukautta poissa oltuaan» tuli »hänen ystävänsä ja hyväntekijänsä Edward Hyden viipymättä ja ilman esteitä päästä oikeuksiinsa ainoana perijänä, ainoastaan ehdolla että erinäisiä pienempiä lahjaeriä maksettiin tohtorin palvelusväelle. Koko tämä asiakirja oli kauan ollut rehdin juristimme silmätikkuna.

Se loukkasi hänessä sekä lakimiestä että tyyntä, tunnontarkkaa ja lainkuuliaista ihmistä, joka rakasti kaikkea hyvää, vanhaa, tottumuksiksi muodostunutta järjestystä ja melkein näki jotakin sairaalloista ja vastenmielistä jokaisessa hämäräperäisessä poikkeamisessa siitä. Tähän asti oli tämän mr Hyden täydellinen tuntemattomuus lisännyt hänen harmiansa; nyt lisääntyi se vielä siitä, mitä hän oli saanut tietää tuosta salaperäisestä perijästä. Asia oli kylläkin arveluttava, kun nimi oli vain nimi, joka hänestä ei edustanut mitään määrättyä käsitettä. Se tuli sitäkin arveluttavammaksi, kun tämä nimi äkkiä esiintyi hänelle vihattavien ominaisuuksien verhoamana; ja tästä vaihtelevasta, epäselvästä kummituksesta, joka oli niin kauan uhmaillut hänen läpituokevaa katsettaan, sukeutui äkkiä ja salaperäisellä selvyydellä – niin tuntui hänestä – pirullinen ja kammottava olento.

»Minä luulin sen olleen mielettömyyttä», mutisi hän, pannen kiusallisen asiapaperin takaisin kaappiin, »mutta nyt alan jo melkein pelätä, että kysymyksessä onkin kunniattomuus».

Hän puhalsi kynttilän sammuksiin, otti päällystakin ylleen ja läksi Cavendish Squarelle, missä hänen ystävänsä, kuuluisa lääkäri Lanyon, asui ja otti vastaan lukemattomia sairaitaan. »Jos kukaan tietää miten asiat ovat, niin on se Lanyon», ajatteli hän.

Juhlallinen hovimestari tunsu hänet ja lausui tervetulleeksi; hänen ei tarvinnut odottaa, vaan vietiin hänet suoraan eteisestä ruokasaliin, jossa tohtori Lanyon vielä istuskeli viinilasien ääressä. Tohtori oli reipas, komea, punakka herra, ja hänellä

oli paksu, lumivalkoinen tukka ja leiskuva ja varma käytöstapa. Nähdessään mr Uttersonin hypähti hän ylös ja tervehti häntä ojennetuin käsin. Hänen sydämellisyytensä sai helposti, luonnonlaatunsa kun oli sellainen, jotenkin teatterimaisen muodon, mutta se ei silti ollut vähemmin todellista. Hän ja juristi olivat vanhoja ystäviä, vanhoja koulu- ja ylioppilastovereita; he pitivät arvossa sekä toisiaan että itseään ja nauttivat sydämellisesti toistensa seurasta.

Ensimmäisten yleisten huomautusten jälkeen johti juristi taitavasti keskustelun aineeseen, joka niin kiusallisella tavalla vaivasi hänen ajatuksiaan.

»Kuules, Lanyon», sanoi hän, »me, sinä ja minä, lienemme vanhimmat Henry Jekyllin ystävät maailmassa?»

»Toivoisinpa, että ystävät olisivat hiukan nuorempia», nauroi lystikäs tohtori. »Niinpä tosiaan, luulen asian muuten niin olevan. Mutta mitä iloa siitä on? Minä en kerta kaikkiaan näe häntä enää koskaan.»

»Onko se mahdollista?» virkkoi Utterson. »Minun mielestäni teillä molemmilla pitäisi aina olla yhdyssidettä tieteellisissä harrastuksissanne.»

»Niin meillä on ollutkin», oli vastaus. »Mutta nyt on siitä jo yli kymmenen vuotta, kun Jekyll rupesi muuttumaan liian mielikuvitusrikkaaksi soveltuakseen minun maulleni. Hänen järjenjuoksunsa alkoi mennä aivan väärään suuntaan; ja vaikka minä edelleen vanhan ystävyysvuoksi, kuten sanotaan, välitän hänestä, niin näen häntä helkkarin harvoin. Sellainen tieteellinen

kerskuminen, mihin hän antautui», lisäsi tohtori, muuttuen aivan sinipunaiseksi haahmoltaan, »olisi totisesti voinut erottaa itse Damonin ja Pythiaksen toisistaan».

Tämä pieni pahantuulen purkaus vaikutti melkein tyynnyttävästi juristiin.

»He ovat erimielisiä jostakin tieteellisestä kysymyksestä», ajatteli hän; ja kun hänellä itsellään ei ollut mitään tieteellisiä intohimoja, paitsi mahdollisesti juttukirjojen kyhäämisessä, niin hän lisäsi vielä: »Eikö sen pahempaa!»

Hän antoi ystävälleen hetkisen tyyntymisaikaa ja esitti sitten kysymyksen, joka oli hänen sydäntään lähinnä.

»Oletko sattunut milloinkaan tapaamaan erästä hänen tuttavaansa, erästä Hydeä?» kysyi hän.

»Hyde – ? – Hyde? Ei, en ole milloinkaan kuullut puhuttavan hänestä. On kai ollut minun jälkeeni.»

Tämä oli ainoa valaistus, jonka juristi vei mukaansa kotiin suureen mustaan sänkyyn, jossa hän kieriskeli, kunnes aamun pikkutunnit alkoivat pidetä. Se oli rauhaton yö hänen sielulleen, joka yhtämittaa työskenteli saman pimeän arvotuksen ratkaisemiseksi ja jota samat kysymykset ahdistivat.

Kello löi läheisessä kirkontornissa kuusi hänen vielä vaivatessaan päätänsä tällä arvotuksella. Tähän asti oli se vain koskettanut hänen ymmärrystänsä, nyt alkoi se myöskin vaikuttaa mielikuvitusvoimaan; ja hänen kieriskellessään ja käännähdellessään sängyssään tässä talviaamun syvässä pimeydessä alkoi Enfieldin kertomus saada eloa hänen sielunsa

silmissä, kuten voimakkaasti valaistu taulusarja. Hän näki nukkuvan kaupungin lukemattomat palavat lyhdyt. Sitten oli hän näkevinään erään miesolennon, joka käveli kiireesti eteenpäin. Muudan lapsi tuli juosten lääkäriltä; he törmäsivät yhteen, ja tuo mies heittiö jatkoi matkaansa tallaten jalkoihinsa huutavan lapsen.

– Sitten oli hän näkevinään mukavan makuuhuoneen, jossa hänen vanha ystävänsä makasi syvässä unessa, nähden unia ja hymyillen unilleen; ja sitten avautui huoneen ovi, sängyn verhot vedettiin syrjään, nukkuva herätettiin, ja katsos! – siinä hänen vieressään seiso i olento, jolla oli salaperäinen voima, mahti, jota tottelemaan hänen nytkin, leponsa hiljaisina hetkinä, täytyi alistua, tahtoipa sitten tai oli tahtomatta. Tämä olento ei hellittänyt juristia koko yönä. Jos hän nukahti hetkeksikään, niin hän näki sen yhä käärmemäisemmin hiiviskellen pujahtavan nukkuvaan taloon taikka yhä kiireemmin ja kiireemmin, viimein huimaavalla vauhdilla, kiitävän valaistun kaupungin sokkeloiden läpi tallatakseen jokaisessa kadunkulmassa lapsen jalkojensa alle ja jättääksensä sen siihen kirkumaan tuskissaan. Eikä tällä olennolla ollut edes kasvoja, joista sen olisi voinut tuntea. Unissakaan ei sillä ollut kasvoja, taikka ainakin olivat ne sellaiset, ettei niistä saanut selvää, ne kun sulivat pois hänen silmäinsä edessä. Tällä tavoin heräsi ja kehittyi lakimiehen sielussa kova, melkein luonnoton halu saada nähdä todellisen Hyden kasvot. Hänestä tuntui, kuin täytyisi koko salaperäisyyden valjeta, jopa kokonaan hävitäkin, jos hän

vain kerrankin saisi nähdä hänet. Olihan samoin käynyt niin monen muunkin samanlaisen salaperäisyyden; läheltä nähtyinä menettivät ne kaikki kaameat ominaisuutensa ja esiintyivät aivan yksinkertaisina ja luonnollisina tosiasioina. Olihan mahdollista, että hänen onnistuisi löytää syy vanhan ystävänsä näennäiseen selittämättömään heikkouteen tämän miehen suhteen sekä tuon merkillisen testamentin aihe. Joka tapauksessa olivat ne kasvot, jotka maksoivat näkemisen vaivan. Ihmisen kasvot ilman inhimillisiä tunteita – kasvot, joiden tarvitsisi vain näyttäytyä herättääkseen voittamattoman kammon tunteen muuten tyynessä ja vähän tunteikkaassa Enfieldissä.

Tästä hetkestä alkoi mr Utterson alinomaan kulkea kadulla, jonka varrella tuo salaperäinen ovi oli. Aamulla ennen konttoriaikaa, keskipäivällä, juuri kun tehtävistä oli vähimmän puutetta, yöllä kalpean, sumuisen kuun katsellessa, kaikessa valossa ja kaikkina aikoina, kun katu oli täynnä väkeä ja kun se oli autio ja tyhjä – aina oli juristi vartiopaikallaan.

»Minä löydän hänet, vaikkapa minun olisi etsittävä häntä iäisyyteen saakka», päätteli hän.

Vihdoinkin tuli hänen kärsivällisyytensä palkitukseksi. Se sattui eräänä kauniina, kuivana iltana, jolloin oli huurretta ilmassa. Kadut olivat puhtaat kuin tanssisalin lattia; lamput paloivat kirkkaasti ja hiljaa ja muodostivat katukiviin säännöllisiä valoja varjokuvioita. Kello kymmenen jälkeen, kun myymälät olivat suljetut, oli tuo pieni katu hyvin yksinäinen ja, huolimatta Lontoon ainaisesta räminästä, hiljainen. Pieninkin rasahdus

kuului pitkän matkan päähän: talousesineiden kalina ja muu sellainen ylti asunnoista jalkakäytävällä kulkevan korvaan, ja jokaisen lähestyvän jalkamiehen askelet kaikuivat pitkän matkan päähän. Mr Utterson oli ollut vain muutamia minuutteja tavallisella vartiopaikallaan, kun hän kuuli omituisten, keveiden askelten lähestyvän. Yöllisillä retkillään oli hän jo kauan sitten tottunut siihen omituiseen vaikutelmaan, jolla yhden ainoan ihmisen askelten äänen välistä voi pitkän matkan päässä oleva kuuntelija erottaa kaupungin muusta kolinasta. Mutta niin häthätää ja niin varmasti ei hänen huomionsa ollut milloinkaan herännyt kuin tällä kertaa, ja voimakkaan, melkein taikauskoisen odotuksen ja toivon tunteen valtaamana hän vetäytyi talon portin varjoon.

Askelet lähenivät, kunnes ne kuuluivat aivan läheltä, kääntyen kadun kulmassa. Juristi kurkisteli varovasti ja nyt voi hän jo aprikoida, mitä lähestyjä saattoi olla miehiään. Hän oli pieni ja hyvin yksinkertaisesti puettu, ja hänen olennossaan ja ulkomuodossaan oli jotakin, mikä odottajasta näin välimatkan päästäkin tuntui kuvaamattoman vastenmieliseltä. Mies ohjasi kuitenkin askelensa suoraan tuota salaperäistä ovea kohti ja lähetessään otti hän avaimen taskustaan aivan kuin tekee henkilö, joka saapuu kotiinsa.

Mr Utterson astui kadulle ja nykäisi häntä ohikulkiessa olkapäästä.

»Anteeksi, ettekö ole mr Hyde?»

Mr Hyde hätkähti ja veti henkeä sähisevällä äänellä. Mutta

hänen säikähdyksensä oli vain hetkellinen, ja vaikka hän ei katsonut juristia silmiin, vastasi hän levollisesti: »Kyllä se on nimeni. Haluatteko mitä?»

»Minä huomaan teidän aikovan mennä tuonne sisälle», vastasi juristi. »Olen tohtori Jekyllin vanha ystävä – mr Utterson Gaunt Streetiltä – olette kai kuullut nimeni; ja kun nyt satuin tapaamaan teidät tässä, niin ajattelin, että kentiespä te voisitte päästää minut sisään. Minä haluaisin tavata tohtoria.»

»Ette tapaa häntä nyt; hän on matkoilla», vastasi mr Hyde, puhaltaen avaimenreikään poistaaksensa sieltä tomun. Sitten lisäsi hän ehättäen, mutta yhä vain katse alas luotuna: »Mistä tunsitte minut?»

»Tahdotteko tehdä minulle palveluksen?» vastasi mr Utterson.

»Mielelläni – mitä haluatte?»

»Oletteko hyvä ja näytätte minulle kasvonne?»

Mr Hyde näytti epäröivän, mutta kääntyi sitten röyhkeän päättävästi mr Uttersonia kohti; he tuijottivat hetken ajan hiljaa toisiinsa.

»Nyt tunnen teidät», virkkoi mr Utterson. »Siitä saattaa vastaisuudessa olla hyötyä meille molemmille.»

»Aivan niin», vastasi Hyde, »olipa hyvä, että tapasimme. Ja à propos – teidän pitää saada minun osotteenikin.» Ja hän mainitsi erään talon numeron joltakin Sohon kaupunginosassa olevalta kadulta.

»Suuri Jumala!» ajatteli lakimies, »ajatteleeko hänkin

mahdollisesti testamenttia.» Hän hillitsi kuitenkin itsensä ja mutisi vain kiitoksen osotteesta.

»Ja nyt», sanoi toinen, »on teidän sanottava minulle, mistä äsken tunsitte minut?»

»Tuntomerkeistä.»

»Kenenkä antamista?»

»Meillä on yhteisiä ystäviä», vastasi mr Utterson.

»Yhteisiä ystäviä?» toisti mr Hyde jonkun verran käheästi.
»Keitä ne olisivat?»

»Tohtori Jekyll esimerkiksi», virkkoi juristi.

»Hän ei ole koskaan puhunut teille minusta», väitti toinen harmistuneena. »Enpä olisi uskonut teidän voivan tuolla lailla valehdella.»

»No no», sanoi mr Utterson, »ajatelkaapa mitä puhutte!»

Toinen päästi kiroten kovan ivanaurun, väänsi samassa nopeasti oven lukon auki ja katosi sisälle.

Juristi seisoj hetkisen siinä, mihin Hyde oli hänet jättänyt, levottomana ja alakuloisena. Sitten hän läksi verkkaisin askelin kävelemään katua pitkin, nostaen tuontuostakin käden otsalleen, kuin syvästi miettien. Se kysymys, jota hän punnitsi, oli kuitenkin sellainen, jollaisia vain harvoin ratkaistaan. Tuo tuntematon oli kalpea ja suhdaton ruumiinmuodoltaan, hän teki sen vaikutuksen, kuin olisi hän ollut jollakin tavoin epäluonnollinen, mutta siltä ei kuitenkaan käynyt tarkemmin määrittelemisen, missä erikoisessa suhteessa; hän hymyili epämiellyttävästi, hänen esiintymistavassaan oli sekä julkeutta

että pelkuruutta, ja sellaisena oli se kaikkea muuta kuin luottamusta herättävä, ja hänen äänensä oli käheä, kuiskiva ja kuin särkynyt. Kaikki tämä muodosti kylläkin vastenmielisen kokonaisuuden, mutta se ei ollut kylliksi selittämään sitä siihen asti tuntematonta inhoa ja pelkoa, jonka hänen katseensa synnytti mr Uttersonissa.

»Sen täytyy olla jotakin muuta», ajatteli hölmistynyt lakimies. »Se on jotakin muuta – kunpa vain keksisin nimen sille. Herra Jumala, mieshän on tuskin ihmisen näköinen! – Jotakin apinamaista – jotakin luonnotonta – niin, mitä lieneekään! – Taikka on se sitten jonkun pahan, turmeltuneen sielun heijastus, joka tunkee läpi maallisen verhonsa? – Minun tekisi melkein mieleni uskoa sitä; sillä ah, sinä vanha Henry Jekyll parkani, jos milloinkaan on saatanan oma nimikirjotus nähty ihmisen kasvoilla, niin on se kirjoitettu uuden ystäväsi otsalle.»

Kun poikkesi kulmasta pienelle takakadulle, niin tuli torille, jota ympäröivät entisaikaan muhkeat, mutta nyt suureksi osaksi rappeutuneet rakennukset, jotka oli vuokrattu kerroksittain ja yksityisinä huoneina kaikenlaisille ihmisille: kartan piirtäjille, arkkitehdeille, rappiolle joutuneille asianajajille ja kauppa-asiamiehille. Vain yksi ainoa rakennus oli vielä yhden ainoan perheen hoteissa, ja tämän hyvinvointia ja mukavuutta ilmaisevan talon portille mr Utterson kolkutti. Muudan hyvin puettu, vanhanpuoleinen palvelija avasi hänelle oven.

»Onko tohtori kotona, Poole?» kysyi juristi.

»Minä katson, mr Utterson», sanoi palvelija, päästään vieraan

suureen, matalaan eteiseen, jota lämmitti, kuten vanhoissa herrastaloissa, kirkas, paukkuva takkavalkea avoimessa tulipesässä ja johon oli sijoitettu useampia kallisarvoisia tammikaappeja. »Olkaa hyvä ja odottakaa täällä, sir. – Taikka sytytänkö ehkä valkean ruokasaliin?«

»Kiitos, täällä on hyvä«, sanoi juristi lähestyen takkavalkeaa. Tämä eteinen oli hänen ystävänsä tohtorin lempipaikkoja, ja hänellä itsellään oli tapana sanoa sitä koko Lontoon hauskimaksi huoneeksi. Mutta tänä iltana tunsii hän kuin vilunväreitä veressään; hän ei voinut vapautua tuosta kiusallisesta Hyden kasvojen muistosta; hän kärsi tyytyväiselle mielenlaadulle mitä harvinaisinta väsymystä ja alakuloisuutta; ja tässä hermostuneessa mielentilassa, joka hänet oli vallannut, oli hän lukevinaan uhkauksen liekkien hulmuavassa heijastuksessa kiillotettuun kaappiin ja varjojen haaveellisessa leikissä katossa. Häntä melkein hävetti tuntemansa helpotus, kun Poole palasi ilmottaen, että tohtori Jekyll oli mennyt ulos.

»Minä näin aivan äsken mr Hyden menevän vanhan leikkaushuoneen ovesta, Poole«, sanoi hän. »Onko aivan totta, että tohtori itse ei ole kotona?«

»Aivan totta, sir«, vastasi palvelija. »Mr Hydellä on oma avain.«

»Isännällänne näyttää olevan suuri luottamus tuohon nuoreen mieheen«, virkkoi juristi ajatuksissaan.

»Niin on, sir«, vastasi Poole. »Meitä kaikkia on käsketty tottelemaan häntä kuten tohtoria itseään.«

»Tuskinpa luulen tavanneeni mr Hydeä milloinkaan täällä», huomautti mr Utterson.

»Ette olekaan, sir. Hän ei ole milloinkaan täällä, kun isännällä on vieraita», vastasi palvelija. »Me muuten näemme häntä hyvin harvoin tällä puolella; hän tulee ja menee enimmäkseen laboratorion kautta.»

»Vai niin – no, hyvää yötä sitten, Poole.»

»Hyvää yötä, mr Utterson.»

Juristi läksi kotiin hyvin raskaalla mielellä. »Harry Jekyll parka», ajatteli hän, »pelkäänpä, pelkäänpä hänen purjehtivan vaarallisilla vesillä! – Hän oli kevytmielinen ja huimapää aikaisemmassa nuoruudessaan; siitä on tosin jo kauan, mutta Jumalan lait eivät tiedä mitään ylimuistoisesta ajasta. Niin, niin – sen täytyy olla jotakin sellaista – jonkun vanhan synnin turvottuminen, jonkun tuntemattoman rikoksen piilossa ollut haava – jokin rangaistus, joka tekee tuloansa kiirein askelin, vuosikausia sen jälkeen kuin sen muistokin jo kadonnut on ja itserakkaus antanut itse harha-askelen anteeksi.»

Säikähtäen omia ajatuksiaan alkoi juristi muistella kulunutta elämäänsä ja miettiä sen salaisuutta. Hän tunkeutui jokaiseen muistonsa hämäärään sokkeloon, peläten että jokin kauan sitten unhotettu synti yhtäkkiä ponnahtaisi päivänvaloon ja löisi häntä vasten naamaa. Hänen menneisyytensä oli kylläkin tahraton; harvat miehet voivat niin levollisena selailta muistojen vaarallista kirjaa; ja sittenkin tunsu hän itsensä nöyryytetyksi tomuun ja tuhkaan asti kaikkien niiden huonojen tekojen vuoksi, joita

hän oli tehnyt, sekä kiitolliseksi muistellessaan niitä monen monia, joita hän oli ollut tekemäisillään, mutta jättänyt kuitenkin tekemättä. Sitten palasivat hänen ajatuksensa vielä kerran aineeseen, joka äsken oli antanut niin paljon päänvaivaa. Nyt oli hän jo huomaavinaan pienen toivon kipinän.

»Jos ottaisi tutkiakseen tämän Hyden entisyyttä», ajatteli hän, »niin on varmaan hänelläkin salaisuutensa – eikä suinkaan vallon kauniit, jos saa päätellä hänen ulkomuodostaan; salaisuuksia niin mustia, että Jekyll paran pahimpain erhetyksien täytytty niiden rinnalla loistaa auringonpaisteena. Asia ei saa jatkua tällä tavoin. Minä värisen ajattellessani tuota elukkaa, joka hiipii varkaan tavoin Harryn vuoteen ääreen. Harry parka, millainen herääminen! – Se on sitäpaitsi vaarallista; – sillä jos tuolla Hydellä on tieto testamentista ja sen sisällöstä, niin voihan hän ilman muuta tulla kärsimättömäksi perintönsä saamiseen nähden. Niin, minun on todellakin otettava asia omiin käsiini – jos vain Jekyll siihen suostuu», lisäsi hän; »jos vain Jekyll siihen suostuu.» Sillä kertaa näki hän ajatuksissaan, kuten valaistussa läpikuultavassa taulussa, testamentin merkilliset määräykset.

Tohtori antaa lausuntonsa

Kaksi viikkoa sen jälkeen sattui niin onnellisesti, että tohtori Jekyll antoi yhden noita tavanmukaisia päivällisiään muutamille valituille ystäville, jotka olivat kaikki huomattuja, oppineita miehiä ja hyvän viinin tuntijoita. Mr Utterson laittoi niin, että tuli viipyneeksi muiden jälkeen. Tämä ei ollut tavatonta; niin oli tapahtunut kymmeniä kertoja. Kaikki, jotka ylimalkaan ymmärsivät Uttersonia, suosivat häntä lämpimästi. Tuota kuivaa, vaiteliasta lakimiestä pidätettiin halusta, kun hilpeämmät ja puheliaammat vieraat jo olivat kynnyksellä; hänen vaatimattomassa seurassaan istumisesta pidettiin: se oli kuin jonkunlainen valmistautuminen yksinäisyyteen, ja hänen sisältörikkaassa hiljaisuudessaan mielellään lepäsi meluisan iloisuuden ponnistelevan tyhjyyden jälkeen. Tohtori Jekyllilläkin oli tällainen maku; ja kun hän nyt istui takkavalkean vastakkaisella sivulla kookkaana, muhkeana, hyvin säilyneenä viisikymmenvuotiaana miehenä, kauniilla kasvoillaan eräänlainen veitikkamainen ilme, mutta muuten miellyttävän, voimakkaan ja luottamusta herättävän näköisenä – niin huomasi hänen eleistään selvästi, että hän katseli vierastansa lämpöisellä ja teeskentelemättömällä ystävyydellä.

»Minä haluaisin puhella kanssasi, Jekyll», alkoi mr Utterson.

»Tuosta testamentista, tiedäthän.»

Tarkkaavainen henkilö olisi huomannut, että tämä aine ei

ollut tervetullut, mutta tohtori vastasi keveällä äänellä: »Sinulla on todellakin syytä valittaa, Utterson parkani, niin kiusallista suojattia. Minä en ole kuunaan nähnyt ihmisen olevan niin huolissaan jostakin, mikä ei välittömästi koske häntä itseään, kuin sinä olet tuon onnettoman testamentin vuoksi – sitä saattaisi mahdollisesti olla tuo härkämäinen kerskailija Lanyon siihen nähden, mitä hän löpöttelee minun tieteellisistä harhaopeistani, mukamas. Vaikka, tiedänhän minä, että hän on hyvä mies – älä ensinkään rypistä otsaasi – mainio mies – minä haluaisin tavata häntä useammin; mutta itsepäinen kerskailija hän on joka tapauksessa – taitamaton, yksipuolinen suupaltti. En ole milloinkaan niin erehtynyt kenenkään ihmisen suhteen kuin Lanyonin.»

»Sinä tiedät, etten minä ole koskaan sitä hyväksynyt», jatkoi Utterson, huolimatta ystävän yrityksestä kääntää keskustelu toisaalle.

»Testamenttia? Niin, tiedänhän sen», vastasi tohtori jotenkin terävästi.

»Sen olet kyllä selvästi näyttänyt käytökselläsi.»

»Niin, ja nyt sanon sen vielä kerran», jatkoi juristi. »Minä olen saanut kuulla yhtä ja toista tuosta nuoresta Hydestä.»

Tohtori Jekyllin kauniit kasvot kalpenivat huuliin asti, ja varjon tapainen laskeutui hänen silmänsä yli.

»En halua kuulla enempää», virkkoi hän. »Olemmehan sopineet, ettei tähän asiaan enää kajota.»

»Mutta se, mitä olen saanut kuulla, on hirveätä – »

»Se ei merkitse mitään. Sinä et lainkaan käsitä asemaani», vastasi tohtori änkyttäen ja kuin hakien sanoja. »Minä olen – hyvin vaikeassa ja kiusallisessa asemassa, Utterson, – olosuhteeni ovat – hyvin omituiset – hyvin omituiset. Se on – sanalla sanoen, asia kuuluu niiden luokkaan, joita ei paranneta niistä puhumalla.»

»Jekyll», sanoi Utterson, »sinä tunnet minut. Sinä tiedät, että minuun voi luottaa. Puhu avoimesti minulle. Usko asiasi minulle. Minä en epäile, etten voisi tavalla taikka toisella auttaa sinua.»

»Paras veljeni», vastasi tohtori. »Tämä on ystävällinen esitys, jonka teet – hyvin ystävällinen – en tiedä, miten voisin kiittää sinua. Minä luotan sinuun täydellisesti; mieluummin uskoisin itseni sinulle kuin kenellekään muulle elävälle olenolle, jos se olisi minun vallassani. Mutta niin ei suinkaan asian laita ole, kuin mielessäsi kuvittelet. Ei se ole lainkaan vaarallista – ja – vain tyyntyyttääkseni hyvää sydäntäsi, vanha ystävä – minä sanon sinulle yhden asian: millä hetkellä hyväksi näen, voin minä vapautua Hydestä; hän ei siinä tapauksessa enää milloinkaan kiusaa minua. Sen asian vakuudeksi annan sinulle käteni. Mutta minä kiitän sinua tuhansin kerroin. Ja yksi asia vielä – et saa siitä pahastua: tämä on kokonaan yksityinen asia, ja minä pyydän sinua antamaan sen olla sinänsä.»

Utterson istui hetken ajan vaiti ja tuijotti tuleen.

»Luullakseni olet oikeassa», sanoi hän vihdoin nousten ylös.

»Niin – mutta kun nyt kerran olemme tulleet puhuneeksi asiasta – viimeisen kerran, toivoakseni – » jatkoi tohtori, »niin

on olemassa eräs kohta, jonka minä haluaisin sinun ymmärtävän. Minä suosin todellakin suuresti Hyde parkaa. Minä tiedän, että sinä olet tavannut hänet; hän on sanonut minulle sen, ja – ja pelkäänpä hänen olleen hieman epäkohteliaan. Mutta minulla on todellinen, hyvin lämmin osanotto tuohon nuoreen mieheen nähden. Ja jos minä – jos minä menisin pois, Utterson, niin pyydän, että sinä lupaat minulle pitää silmällä hänen etuansa ja huolehtia, että hän saa kaiken, mikä hänelle oikeuden mukaan on tuleva. Olen vakuutettu, että sinä tekisit sen, jos tuntisit asian kokonaisuudessaan. Minulle olisi todellinen helpotus, jos lupaisit tehdä sen.»

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.